МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
_____Олена ГАВРИШ
__ _____29. 08. _____2025_року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи охорони праці

Освітньо-професійний ступінь	*фаховий молодший бакалавр*
Галузь знань	*07 Управління та адміністрування*
Спеціальність	*072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*
Освітньо-професійна програма	*Фінанси, банківська справа та страхування*
Форма навчання	*денна*
Загальна кількість годин / кредитів ECTS	*60 години / 2 кредити*
Характеристика навчальної дисципліни	*обов'язкова*
Форма семестрового контролю	*Диференційований залік*
Мова викладання	*українська*
Інформація про викладача, контактна інформація	*Більченко Надія Василівна, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист*
Розміщення курсу	https://dev1.ocsnau.net/course/view.php?id=6

Силабус розглянуто на засіданні циклової комісії
Протокол *№ 1 від 29 серпня 2025року*

Голова циклової комісії _____ *Василь ФЕНЕНКО*

Викладач _____ *Надія БІЛЬЧЕНКО*

1.МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни	Метою вивчення дисципліни є надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах і об'єктах агропромислового комплексу, формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.
Завдання вивчення дисципліни	Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

2.КОМПЕТЕНЦІЇ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни:

Загальні компетентності	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Програмні результати навчання	РН16. Дотримуватися правових норм охорони праці та життєдіяльності в професійній діяльності

3. ПРЕРЕКВІЗИТИ

Передумова для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами «Основи правознавства, Матеріалознавство і технологія конструкційних матеріалів, Загальна електротехніка з основами автоматики, Безпека життєдіяльності»

4. ПОСТРЕКВІЗИТИ

Після набуття теоретичних знань та практичних навичок з дисципліни переходити до вивчення наступних дисциплін: «Трактори і автомобілі, Сільськогосподарські машини, Трактори і автомобілі, Сільськогосподарські машини, Машини і обладнання для тваринництва, Експлуатація машин та обладнання, Технічний сервіс в АПК, Ремонт машин та обладнання, Навчальні практики»

5.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістовних модулів, тем	Всього годин	Аудиторні				Самостійна робота
			лекції	Лабораторні	практичні	семінарські	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Розділ 1. **НАУКОВІ, ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ**	**22**	**8**	-	**6**		**8**
2	Тема 1 Правові та організаційні основи охорони праці.	6	2		2		2
3	Тема 2 Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці	4	2				2
4	Тема 3 Організація охорони праці на підприємстві	2	-				2
5	Тема 4 Навчання з питань охорони праці на підприємстві	4	2		2		-
6	Тема 5 Травматизм та професійні захворювання в АПК. Розслідування нещасних випадків.	6	2		2		2
5	Розділ 2 **ОСНОВИ ФІЗІОЛОГІЇ ГІГІЄНИ ПРАЦІ ТА ВИРОБНИЧОЇ САНІТАРІЇ**	**18**	**10**				**8**
6	Тема 6 Повітря робочої зони. Вентиляція і освітлення виробничих приміщень	6	4				2
7	Тема 7 Вібрація, шум, ультразвук та інфразвук. Випромінювання іонізуючі та оптичного діапазону	4	2				2
8	Тема 8 Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону.	4	2				2
9	Тема 9 Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень	4	2				2
10	Розділ 3 **ОСНОВИ ВИРОБНИЧОЇ БЕЗПЕКИ..**	**20**	**12**		**4**		**4**
11	Тема 10 Загальні вимоги безпеки до виробничого обладнання та технологічних процесів	4	2		2		-
12	Тема 11 Електробезпека	5	4		-		1
13	Тема 12 Безпека при проведенні вантажних робіт та при роботі внутрішньо цехового транспорту	3	2		-		1
14	Тема 13 Безпека експлуатації систем що працюють під тиском	3	2		-		1
15	Тема 14 Основи пожежної профілактики на об'єктах А П К.	5	2		2		1
16	**Всього**	**60**	**30**		**10**		**20**

7.ТЕМИ ТА ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1	
1	**Тема 1 Правові та організаційні основи охорони праці** *Основні законодавчі акти з охорони праці. Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Структура НПАОП. Реєстр НПАОП.* *Стандарти в галузі охорони праці.* *Система стандартів безпеки праці (ССБП). Міждержавні стандарти ССБП. Національні стандарти України з охорони праці. Санітарні, будівельні норми, інші загальнодержавні документи з охорони праці. Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура. Інструкції з охорони праці. Розробка та затвердження актів з охорони праці, що діють в організації.*	2
2	**Тема 2 Організація охорони праці на підприємстві** *Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації. Служба охорони праці підприємства. Статус і підпорядкованість. Основні завдання, функції служби охорони праці. Структура і чисельність служб охорони праці. Права і обов'язки працівників служби охорони праці.* *Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права. Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі.* **Навчання з питань охорони праці на підприємстві** *Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах і під час професійного навчання. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. Навчання з питань охорони праці посадових осіб.*	2
3	**Тема 3 Травматизм та професійні захворювання в АПК. Розслідування нещасних випадків** *Загальні положення та визначення. Мета та завдання розслідування нещасних випадків. Обов'язки роботодавця щодо розслідування нещасних випадків. Обставини, за яких проводиться розслідування. Встановлення зв'язку нещасного випадку з виробництвом.* *Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Розслідування нещасних випадків.* *Спеціальне розслідування нещасних випадків.*	2

	Розслідування професійних захворювань. Організація розслідування, склад комісій із розслідування, основні документи. *Розслідування та облік аварій на підприємствах АПК.* *Розслідування інцидентів та невідповідностей.* *Особливості розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру.*	
5	**Тема 5 Повітря робочої зони. Вентиляція і освітлення виробничих приміщень.** ***Основи фізіології праці.*** *Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці.* ***Робоча зона та повітря робочої зони****. Мікроклімат робочої зони. Нормування та контроль параметрів мікроклімату. Заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату. Склад повітря робочої зони: джерела забруднення повітряного середовища шкідливими речовинами (газами, парою, пилом, димом, мікроорганізмами). Гранично допустимі концентрації (ГДК) шкідливих речовин. Контроль за станом повітряного середовища на виробництві. Заходи та засоби попередження забруднення повітря робочої зони.* ***Вентиляція. Види вентиляції****. Організація повітрообміну в приміщеннях, повітряний баланс, кратність повітрообміну. Природна вентиляція. Системи штучної (механічної) вентиляції, їх вибір, конструктивне оформлення. Місцева (локальна) механічна вентиляція.* ***Систем виробничого освітлення****. Основні світлотехнічні визначення. Природне, штучне, суміщене освітлення. Класифікація виробничого освітлення. Основні вимоги до виробничого освітлення. Нормування освітлення, розряди зорової роботи..*	2
6	**Тема 6 Вібрація, шум, ультразвук та інфразвук. Випромінювання іонізуючі та оптичного діапазону.** ***Джерела, класифікація і характеристики вібрації****. Гігієнічне нормування вібрацій. Методи контролю параметрів вібрацій. Типові заходи та засоби колективного та індивідуального захисту від вібрацій.* ***Джерела, класифікація і характеристики шумів*** *Параметри звукового поля: звуковий тиск, інтенсивність, частота, коливальна швидкість. Звукова потужність джерела звуку. Класифікація шумів за походженням, за характером, спектром та часовими характеристиками. Нормування шумів. Контроль параметрів шуму, вимірювальні прилади. Методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму. Інфразвук та ультразвук. Джерела та параметри інфразвукових та ультразвукових коливань. Нормування та контроль рівнів, основні методи та засоби захисту від ультразвуку та інфразвуку.*	2
7	**Тема 7. Виробничі джерела, іонізуючого випромінювання,** *Класифікація і особливості їх використання. Типові методи та засоби захисту персоналу від іонізуючого випромінювання у виробничих умовах.* *Класифікація та джерела випромінювань оптичного діапазону. Особливості інфрачервоного (ІЧ), ультрафіолетового (УФ) та лазерного випромінювання, їх нормування, прилади та методи контролю. Засоби та заходи захисту від ІЧ та УФ випромінювань. Класифікація лазерів за ступенями небезпечності лазерного випромінювання. Специфіка захисту*	2

	Модуль 2	
8	**Тема 8. Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень** *Класи шкідливості підприємств за санітарними нормами. Санітарно-захисні зони підприємств. Вимоги до розташування промислового майданчика підприємства, до виробничих та допоміжних приміщень. Енерго- та водопостачання, каналізація, транспортні комунікації. Вимоги охорони праці до розташування виробничого і офісного обладнання та організації робочих місць.* ***Атестація робочих місць за умовами праці****. Мета, основні завдання та зміст атестації. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць. Карта умов праці.*	2
9	**Тема 9. Основи виробничої безпеки.** *Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів.* *Технічні засоби запобігання виробничому травматизму.* *Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка.*	2
10	**Тема 10 Електробезпека** Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом. Ураження електричним струмом при дотику або наближенні до струмоведучих частин і при дотику до неструмоведучих металевих елементів електроустановок, які потрапили під напругу. Напруга кроку та дотику. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Умови ураження людини електричним струмом. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисті засоби і заходи.	1
11	**Тема 11 Безпека при проведенні вантажних робіт та при роботі внутрішньо цехового транспорту.** Загальні вимоги безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт. Вимоги до місця виконання вантажно-розвантажувальних робіт, до розміщення і експлуатації підіймально-транспортного обладнання. Знаки небезпеки небезпечних вантажів. Вимоги безпеки при переміщенні вантажів. Призначення відповідальних осіб та вимоги до обслуговуючого персоналу. Норми переміщення вантажу вручну. Правила складування.	1
12	**Тема 12 Безпека експлуатації систем, що працюють під тиском.** Парові і водогрійні котли. Компресорні установки. Безпека під час експлуатації кріогенної техніки. 3 Класифікація, реєстрація та технічне опосвідчення посудин, що працюють під тиском. Безпека при експлуатації резервуарів і балонів. Безпека експлуатації трубопроводів.	1
13	**Тема 13 Основи пожежної профілактики на об'єктах АПК** Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Класифікація вибухонебезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту.. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах.Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.	1
	Разом	**20**

8.ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правові і нормативно-технічні документи з охорони праці.	2
2	Навчання, інструктаж і перевірка знань працівників з питань охорони праці та пожежної безпеки	2
3	Розслідування нещасного випадку на виробництві, складання акту за формою Н-1	2
4	Організація робочого місця оператора комп'ютерного набору	2
5	Вибір типів та визначення необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння	2
	Разом	**10**

9. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Вид навчальної діяльності	Форма контролю	Кіль-кість годин
1	2	3	4	5
1	**Фінансування охорони праці.** Основні принципи і джерела. Заходи і засоби з охорони праці, витрати на здійснення і придбання яких включаються до валових витрат.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
	Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Система державного управління охороною праці в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення. **Органи державного нагляду за охороною праці,** їх основні повноваження і права. **Громадський контроль** за дотриманням законодавства про охорону праці.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
2	**Інструктажі з питань охорони праці.** Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів. Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
3	**Дослідження та профілактика виробничого травматизму.** Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості. Методи дослідження виробничого травматизму. Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в галузі.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
4	**Систем виробничого освітлення**. Основні світлотехнічні визначення. Природне, штучне, суміщене освітлення. Класифікація виробничого	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2

	освітлення. Основні вимоги до виробничого освітлення. Нормування освітлення, розряди зорової роботи.. Джерела штучного освітлення, лампи і світильники. Загальний підхід до проектування систем освітлення.			
5	**Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону** Джерела, особливості і класифікація електромагнітних випромінювань та електричних і магнітних полів. Характеристики полів і випромінювань. Нормування електромагнітних випромінювань. Прилади та методи контролю. Захист від електромагнітних випромінювань і полів.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
6	**Класифікація та джерела випромінювань оптичного діапазону**. Особливості інфрачервоного (ІЧ), ультрафіолетового (УФ) та лазерного випромінювання, їх нормування, прилади та методи контролю. Засоби та заходи захисту від ІЧ та УФ випромінювань. Класифікація лазерів за ступенями небезпечності лазерного випромінювання. Специфіка захисту	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
7	**Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень** Класи шкідливості підприємств за санітарними нормами. Санітарно-захисні зони підприємств. Вимоги до розташування промислового майданчика підприємства, до виробничих та допоміжних приміщень. Енерго - та водопостачання, каналізація, транспортні комунікації. Вимоги охорони праці до розташування виробничого і офісного обладнання та організації робочих місць.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
8	Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	1
9	**Безпека експлуатації внутрішньо господарського транспорту** в АПК. Огородження, сигналізація, засоби аварійної зупинки. Позначення шляхів руху транспорту і людей.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	1
10	Класифікація, реєстрація та технічне опосвідчення посудин, що працюють під тиском.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	1
11	Вивчення питань пожежної безпеки працівниками. Дії персоналу при виникненні пожежі.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	1
	Разом			**20**

10.ВИДИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Види контролю:

- **Поточний** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання практичних та лабораторних завдань, відтворення виробничих ситуацій).
- **Модульний** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання практичних завдань).
- **Підсумковий** (усний екзамен).

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання знань студентів з дисципліни ОХОРОНА ПРАЦІ здійснюється за національною чотирибальною шкалою.

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно» («5»)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється у повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре» («4»)	Оцінюється завдання, що містить відповідні, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Студент активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточні, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно» («3»)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти, події, робити висновки, але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача. Дає не повні відповіді на заняттях.
«Незадовільно» («2»)	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповідні на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітленні неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущенні суттєві помилки.

12.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БАЗОВА

1. Основи охорони праці: Підручник. 2-ге видання / К.Н.Ткачук, М.О.Халімовський, В.В.Зацарний та ін. – К.: Основа, 2006 – 448 с.
2. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. /За заг. ред..к.т.н.,доц.. І. П. Пістуна. – Львів: «Тріада плюс», 2011 – 436 с.
3. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І. М. Основи охорони праці. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.
4. Основи охорони праці:.Підручник. 4-е видання/ . В.И. Жидецький, В.С. Джигирей, О.В. Мельников. – Львів: Афіша, 2000.
5. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2009. – 295 с.
6. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с.
7. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2009. – 540 с.
8. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник — Львів: УАД, 2006 – 336 с.
9. Ткачук К.Н., Зеркалов Д. В. та ін. Основи охорони праці (електронна адреса книги: http://www.zerkalov.org/node/3003)
10. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі: загальні вимоги. (електронна адреса книги: http://www.zerkalov.org/node/3001)
11. Зеркалов Д. В. Безпека життєдіяльності. (електронна адреса книги: http://www.zerkalov.org/node/3000)
12. Зеркалов Д. В. Цивільний захист. (електронна адреса книги: http://www.zerkalov.org/node/3002)
13. Примірні інструкції з охорони праці, затверджені та зареєстровані у ННДіПБОП (http://www.zerkalov.org.ua/node/1347)

ДОПОМІЖНА

1. Закон України «Про охорону праці».
2. Кодекс законів про працю України
3. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
4. Закон України «Про пожежну безпеку».
5. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».
6. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».

8. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1112 «Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 р. № 994. «Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат».
11. НПАОП 0.00-1.28-10 «Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин». Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010р. № 65.
12. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці України від 08.06.2004 р. № 151.
13. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.
14. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.
15. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15.
16. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.
17. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.
18. НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132.
19. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008р.
20. ДСТУ ISO 6309;2007 Протипожежний захист. Знаки безпеки.Форма та колір. Чинний від 2007-10-01
21. НПАОП 0.00-1.76-15Правила безпеки систем газопостачання.
22. НПАОП 0.00-1.28-10 Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин.
23. ДНАОП 0.00-1.31-99 Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин.
23. НПАОП 0.00-1.01-07. Правила безпечної експлуатації вантажопідіймальних кранів
25. ДНАОП 0.00-1.32-01 Правила устройства электроустановок электрооборудования специальных установок.
26. ДНАОП 0.00–1.29–97 Правила захисту від статичної електрики
27. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації

28. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму. Ультразвуку та інфразвуку
29 ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.
30. ДНАОП 0.00-1.07-94 Правила будови та безпечної експлуатації посудин, що працюють під тиском;

13.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. http://www.dnop.kiev.ua - Офіційний сайт Держгірпромнагляду.
2. http://www.mon.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. http://www.mns.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. http://www.social.org.ua - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. http://portal.rada.gov.ua - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
6. http://www.nau.ua -Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
7. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337 "Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві"
8. https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id Будстандарт. Сервіс документів.

14.ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Студент має право:

– вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього процесу, права тощо;

– вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;

– відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;

– отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

– відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;

– брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;

– виконати індивідуальні завдання – самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену.

Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави *(довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).*

Політика щодо академічної доброчесності. У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування.

Політика щодо викладання. Викладання матеріалу лекцій та проведення практичних занять, спілкування зі студентами під час консультацій та контрольних заходів здійснюється державною мовою.

В основу викладання навчальної дисципліни покладено комунікативний метод, що забезпечить ефективне засвоєння законодавчо-нормативних актів, положень, нормативно-правових документів в діловодстві в професійній діяльності.

Форми та методи навчання:

- – Лекції: бесіда, інтерактивне опитування, конспектування, відповіді на проблемні запитання, пояснювально-ілюстративний метод.
- Практичні заняття: експрес-опитування, виконання практичних завдань з метою застосування отриманих знань на практиці, відпрацювання певних навичок, робота з науково-методичною літературою, законодавчими та нормативними актами; аналітичні звіти тощо.
- Самостійна робота: планова робота котру студенти виконують за заданням і методичним керівництвом викладача, але без його особистої участі, це основний спосіб засвоєння студентом навчального матеріалу у вільний від обов'язкових навчальних занять час.

- Консультація - вид навчальної роботи, що полягає у надані викладачем роз'яснень певних положень окремої навчальної дисципліни, допомоги у проведенні здобувачами освіти самостійної роботи або виконанні індивідуальних завдань. Проводиться для здобувачів освіти однієї академічної групи або потоку.